

ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ
ENGELLİ ÖĞRENCİLER EĞİTİM-ÖĞRETİM UYGULAMALARI USUL VE
ESASLARI

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Usul ve Esaslar, Ondokuz Mayıs Üniversitesinde öğrenim görmekte olan engelli öğrencilerin eğitim-öğretim ve sınav uygulamalarında engel durumlarından kaynaklanan gereksinimlerinin karşılanabilmesi amacıyla hazırlanmıştır.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Usul ve Esaslar, Ondokuz Mayıs Üniversitesinde öğrenim gören engelli öğrencilerin eğitim - öğretim, ölçme ve değerlendirme sürecini kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Usul ve Esaslar, Yükseköğretim Kurumları Engelliler Danışma ve Koordinasyon Yönetmeliğinin 12 nci maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Usul ve Esasların uygulanmasında;

- a) Akademik Birim: Ondokuz Mayıs Üniversitesi bünyesinde bulunan fakülte, enstitü, yüksekokul ve meslek yüksekokulları ile 19 Mayıs Samsun Devlet Konservatuvarını,
  - b) Akademik Birim Temsilcisi: Her akademik birimde Rektörlük Makamınca gönüllülük esasına göre görevlendirilen engelli öğrenci temsilcisini,
  - c) Akademik Danışman: Öğrencinin üniversiteye kayıt yaptırmamasından öğrenciliği sona erinceye kadar geçen süre içerisinde, ders kaydı, kayıt yenileme, eğitim-öğretim çalışmaları konularında yardımcı olan, rehberlik eden öğretim elemanını,
  - ç) Ders: Ondokuz Mayıs Üniversitesi önlisans, lisans ve lisansüstü programlarında uygulanan zorunlu ve seçmeli dersleri,
  - d) Engelli: Fiziksel, zihinsel, ruhsal ve duyuşsal yetilerinde çeşitli düzeyde kayıplarından dolayı topluma diğer bireyler ile birlikte eşit koşullarda tam ve etkin katılımını kısıtlayan tutum ve çevre koşullarından etkilenen bireyi,
  - e) Merkez Kütüphane: Ondokuz Mayıs Üniversitesi Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı,
  - f) Rektör: Ondokuz Mayıs Üniversitesi Rektörünü,
  - g) Senato: Ondokuz Mayıs Üniversitesi Senatosunu,
  - ğ) Sınav: Ondokuz Mayıs Üniversitesi önlisans, lisans ve lisansüstü programlarında uygulanan sınavları,
  - h) UZEM: Ondokuz Mayıs Üniversitesi Uzaktan Eğitim Merkezini,
  - ı) Üniversite: Ondokuz Mayıs Üniversitesini,
- ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Eğitim-Öğretim ve Sınav Uygulamaları

Eğitim-Öğretim Uygulamaları

MADDE 5 – (1) Eğitim-öğretim faaliyetlerinde engelli öğrencilerin ihtiyaçları doğrultusunda aşağıdaki hususların uygulanması sağlanır.

a) Engelli öğrencinin ihtiyaç duyması halinde ilgili öğretim elemanı ve akademik birim temsilcisi tarafından Engelli Öğrenci Birimi ile koordineli olarak ders ile ilgili gerekli akademik uyarlamalar yapılır.

b) Öğretim elemanları Engelli Öğrenci Birimi tarafından gönderilen engelli öğrencilere ilişkin kişisel verileri gizli tutmakla yükümlüdür.

c) Öğretim elemanları engelli öğrencilere yönelik ders materyali konusunda Engelli Öğrenci Birimi ve Merkez Kütüphane ile işbirliği yapar.

ç) Sınıflarda engelli öğrencilerin oturma düzenleri ile ilgili ihtiyaçlarını karşılayacak tedbirler alınır.

d) Öğretim elemanları, özellikle işitme engelli öğrencilerin talebi halinde dersi yüzü sınıfa dönük şekilde anlatır.

e) İşitme cihazı kullanan öğrencilerin talebi halinde dersliklerdeki arka plan gürültüsünü ve yansımaları azaltan sistemler temin edilir.

f) Engelli öğrenciler, engellilik durumlarının gerektirmesi halinde dersleri ses kayıt cihazı ile kaydedebilir.

g) Bilgisayarla yapılan uygulamalı derslerde görme engelli öğrencilerin kullanabileceği bilgisayarlar bulundurulur. Bu bilgisayarlara erişilebilirliği sağlayan gerekli program ve donanım takviyesi yapılır.

ğ) Görme engelli öğrencilerin dersle ilgili görselleri kavrayabilmesi için öğretim elemanı tarafından sesli betimleme yapılır.

h) Engelli öğrencilere verilen ödev ve projeler, bu öğrencilerin engel grubu dikkate alınarak uyarlanır.

ı) Maddi güçlüğü olan engelli öğrencilerin öğrenimleri ile ilgili olan özel nitelikli araç ve gereçleri Engelli Öğrenci Birimi tarafından imkanlar ölçüsünde karşılanır ve öğrenciye süreli olarak teslim edilir.

Sınav Uygulamaları

MADDE 6 – (1) Üniversitede yapılacak sınavlarda aşağıda belirtilen hususların engelli öğrencilerin gereksinimleri doğrultusunda uygulanması sağlanır.

a) Sınav salonlarının seçimi, farklı engel grupları açısından değerlendirilerek ve erişilebilirlik durumları da göz önünde bulundurularak yapılır,

b) Sınav görevlilerince sınav saatleri, sınav yerleri ve soruları ile ilgili duyurular engel grupları göz önünde bulundurularak yapılır.

c) Engelli öğrencilerin ihtiyaç duymaları halinde sınavlara yardımcı araç ve gereç (işitme cihazı, teleskopik gözlük, prizmatik gözlük, büyüteç, braille yazı tableti, bilgisayar vb.) ile girmelerine izin verilir.

ç) Görme engelli öğrencilerin yazılı sınavlarına refakat edecek, sınav olunan ders ile ilgili terminolojiye hakim okuyucu – işaretleyici gözetmen görevlendirilir.

d) Görme engelli öğrencilere özel ihtiyaçları doğrultusunda farklı formatlarda (büyütülmüş punto, kabartma yazı, ses dosyası, vb.) soru kağıdı hazırlanır.

e) Görme engelli öğrencilerin görsel öğeler içeren sorulardan muaf tutulması veya öğretim elemanı tarafından bu sorular için gerekli uyarlamanın yapılması sağlanır.

f) Engelli öğrencilerin talebi ve Engelli Öğrenci Biriminin uygun bulması halinde bu öğrenciler, gözetmen eşliğinde tek kişilik bir ortamda sınava alınırlar.

g) Konuşma ve işitme bozukluğu olan öğrenciler için sözlü sınav uygulamalarında uyarlama veya uygun ölçme ve değerlendirme metodları kullanılır.

ğ) Okuyucu-işaretleyici/yazıcı, büyük puntolu soru kağıdı ya da kitapçığı ile sınava giren görme engelli, ağır işitme engelli, yazma ve hareket güçlüğü çeken öğrencilere ve Engelli Öğrenci Birimi tarafından ek süre ihtiyacı tespit edilen diğer engelli öğrencilere sınav süresinin yarısı kadar ek süre verilir.

h) Engelli öğrencilere kullandıkları ilaç, tıbbi malzeme vb. ile sınava girmelerine izin verilir.

ı) Engelli öğrencilerin sınav esnasında ihtiyaç duyması halinde, görevli nezaretinde geri dönmek kaydıyla sınava kısa süreliğine ara vermesine sınav görevlisi tarafından izin verilebilir.

i) Uzaktan eğitim kapsamında yapılan sınavlara girecek olan engelli öğrencilerin listesi sınavlardan 10 iş günü öncesinde Engelli Öğrenci Birimi tarafından UZEM'e bildirilir.

Ders İntibakı

MADDE 7 – (1) Öğrencilerin engel durumları nedeniyle almaları mümkün olmayan teorik ve uygulamalı dersler için akademik danışman ile dersi veren öğretim elemanının görüşleri ve ilgili birimin onayı ile dersin kredisine (zorunlu veya seçmeli olduğuna bakılmaksızın) eşdeğer başka bir dersi alması sağlanır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Son Hükümler

Yürürlük

MADDE 8 – (1) Bu Yönerge Senatoda kabul edildiği tarihte yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 9 – (1) Bu Yönerge hükümlerini Ondokuz Mayıs Üniversitesi Rektörü yürütür.

Yönergenin kabul edildiği Senato Kararının;	
Tarihi	Sayısı
07.05.2015	2015/136